

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kirjaamo

Lausuntopyyntö LVM/2366/01/2017 / 19.12.2017

Kuopion kaupungin lausunto kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma- luonnoksesta

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää Kuopion kaupungilta lausuntoa kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaluonnoksesta. Edistämishjelmalla halutaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä sekä tukea ilmastonmuutoksen hillintää ja kansanterveyden parantamista. Ohjelmassa yksilöidään 36 kävelyn ja pyöräilyn edistämistoimenpidettä. Tarkoitus on lisätä kävelyn ja pyöräilyn määriä pysyvästi. Edistämishjelmassa kävelyn ja pyöräilyn vuoden 2030 tavoitteeksi asetetaan 30 % matkamäärien kasvu. Tavoite on sama kuin kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa.

Edistämishjelman keskeisiä keinoja kävelyn ja pyöräilyn suosion kasvattamiseksi ovat esimerkiksi infrastruktuurin ja maankäytön suunnittelun kehittäminen, rahoituksen kohdentaminen kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen, asenteisiin ja liikkumistottumuksiin vaikuttaminen, taloudellisen ohjauksen ja lainsäädännön kehittäminen, yhteistyö eri toimijoiden välillä, kävelyn ja pyöräilyn vastuutahojen määrittäminen ja pyörämatkailun edistäminen.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen vaatii tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Valtion eri toimijoiden lisäksi keskeisiä toimijoita ovat erityisesti kunnat, maakunnat sekä kävelyn ja pyöräilyn eri järjestöt. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma ei suoraan velvoita ketään toteuttamaan ehdotettuja toimia. Se on eri toimijoiden yhteinen näkemys siitä, mitä kävelyn ja pyöräilyn suosion kasvattamiseksi pitäisi tehdä, yhdessä ja yhteisin toimin.

Kuopion kaupunginvaltuuston joulukuussa 2017 hyväksymässä Kuopion strategiassa visionamme on olla ”Hyvän elämän pääkaupunki”. Hyvää elämää ilmentävät terveys, alueen elinvoima ja arjen rikkaus. Visiota täsmentäväksi päämääräksi on asetettu mm. hyvinvoiva ja resurssiviisas Kuopio, joiden menestystekijöiksi on nimetty mm. aktiivisuuteen innostava arki, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö ja viisas liikkuminen. Kuopioon laaditussa resurssi- viisausohjelmassa puolestaan on tavoitteeksi vuoteen 2030 mennessä asetettu mm., että Kuopio on Suomen paras sähköpyöräilykaupunki, ja että kevyen liikenteen kulkutapaosuus on lisääntynyt.

Liikenne- ja viestintäministeriön laatima luonnos kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmasta sisältää moninaisen keinovalikoiman kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä. Ohjelma tukee Kuopion kaupungin strategiaa ja sen päämääriä sekä tukee omalta osaltaan joulukuussa 2017 hyväksytyyn Kuopion resurssi- viisausohjelman toteutumista. Kuopion kaupunki haluaa kuitenkin kiinnittää huomioita muutamiin luonnoksen kohtiin:

- 4.3: On erittäin hyvä, että luonnoksessa on huomioitu, että kävelyn ja pyöräilyn edistämisessä tulee liikennesektorin lisäksi olla mukana myös ympäristö-, terveystoimen ja liikuntasektoreiden. Kuopion kaupungin näkemyksen mukaan kestävien liikkumistottumusten omaksuminen alkaa jo lapsena, minkä vuoksi myös varhaiskasvatuksella ja opetussektorilla on oma roolinsa kestävien liikkumistottumusten edistämisessä.
- 6.1; Toimenpide 1.1: Pyöräpysäköinnin kaava- ja rakennusjärjestysmääräysten osalta Kuopion kaupunki toivoo kunnille ja kaupungeille yhteistä ohjeistusta eri maankäyttömuodot huomioiden.
- 6.1; Toimenpide 1.6: Kasvavana ulkoilu- ja liikuntalajina maastopyöräilyn huomioiminen kaavoituksessa on tärkeää, mutta tämänkin osalta Kuopion kaupunki kaipaa valtakunnallista ohjeistusta.
- 6.2; Toimenpide 2.2, jossa valtio osallistuu kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen sitoutuneiden kaupunkien kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen kaupungin katuverkolla on erittäin kannatettava toimenpide. Kuopion kaupunki uskoo sen edistävän monien kaupunkien kävely- ja pyöräily-ympäristöjen kehittämistä.
- 6.2; Toimenpide 2.3: Alueellisen työssäkäynnin mahdollisuuksien parantamisessa tulee Kuopion kaupungin mielestä huomioida arkisten kävely- ja pyöräilymatkojen pituuksien mielekkyys, ja kohdentaa rahoja sen puitteissa kaikista vaikuttavimpiin kohteisiin.
- 6.5; Toimenpide 5.2: Liikkumissuunnitelmien ottaminen osaksi rakennuslupakäytäntöä edellyttää kunnille ja kaupungeille ohjeistusta, sillä muutoin käytännöistä voi tulla kirjavia. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota siihen, että rakennuslupa annetaan rakennettavalle tai saneerattavalle rakennukselle, kun taas liikkumissuunnitelmat laaditaan yritykselle tai yhteisölle, joka voi vaihtua rakennuksen elinkaaren aikana useita kertoja.
- 6.7; Toimenpide 7.2: Maastopyöräilyn edistäminen edellyttää rahoitusmallien lisäksi yhtenäistä ohjeistusta reittien vastuukysymyksistä, niistä sopimisesta mahdollisesti kolmannen osapuolen vastatessa reitin kunnossapidosta. Lisäksi on tarpeen määrittää esim. osana maastoliikennelakia yleiset liikennesäännöt pyörällä maastossa liikkumisesta.

Jarmo Pirhonen
vs. kaupunginjohtaja

Heikki Vienola
hallintojohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu koneellisesti Kuopion kaupungin asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.